

۱ کدام عبارت درست است؟

۱ اگر در یک شهر چند نفر را که ظاهری شبیه به هم دارند، ببینیم و سپس بگوییم افراد این شهر همگی شبیه هم هستند، نوعی استقرای تمثیلی به کار برده‌ایم.

۲ در استنتاج بهترین تبیین، نتیجه‌ای احتمالی حاصل می‌شود؛ زیرا نوعی استقراء است که با بررسی حالات مختلف، حکمی به دست می‌دهد.

۳ با استفاده از علوم تجربی می‌توان استدلال‌های استقرائی قوی انجام داد و قوانین علمی کلی به دست آورد.

۴ اگر شرایط استقرای تعمیمی رعایت شود، در صورت پذیرفتن مقدمات باید ضرورتاً نتیجه را بپذیریم.

۲ کدام یک از ضرب‌المثل‌های زیر، با استقرای تعمیمی هم‌خوانی دارد؟

۱ مشت نمونه خروار است. ۲ بیهوده بود بر آهن سرد زدن.

۳ از آب خُرد، ماهی خُرد خیزد. ۴ هر گردی، گردو نیست.

۳ کدام عبارت درباره‌ی استدلال تمثیلی، درست است؟

۱ همان تشبیه در ادبیات است که در آثار ادبی مانند کلیله و دمنه و منطق‌الطیر یافت می‌شود.

۲ به دلیل ضعیف بودن این نوع استدلال، در علوم تجربی کاربردی ندارد.

۳ خلبان‌ها در مراحل از تمرین‌های خود، از آن استفاده می‌کنند.

۴ از شباهت دو امر، برای رسیدن به یک حکم، استفاده می‌شود.

۴ کدام عبارت بیان یک استقرای تعمیمی است؟

۱ استعداد علی در ریاضیات عالی است و هر بار، موفق به حل مسائل پیچیده‌تری می‌شود، بنابراین شانس او برای آوردن رتبه در المپیاد، زیاد است.

۲ از وقتی یادم می‌آید، روزها از ابتدای پاییز کوتاه می‌شوند. با توجه به مدار حرکت زمین به دور خورشید، روزهای آخر پاییز، از همه کوتاه‌ترند.

۳ در انتخابات مشخص شد که ۹۰٪ مردم خواستار اداره‌ی شهر به شکل شورایی هستند. نظر من هم این است که اداره‌ی شورایی، کارآمدتر است.

۴ چندین بار، آبریزش چشم پروین با استفاده از نوعی قطره بهبود یافت. او این دارو را به همه‌ی آشنایان خود توصیه می‌کند.

۵ کدام عبارت برای مقابله با تمثیل زیر مناسب نیست؟

«مال و ثروت برای انسان مانند وزنه‌هایی برای بالن است که جلوی اوج گرفتن او را می‌گیرند.»

۱ انسان یک موجود زنده است که دارای اختیار، دین و اخلاق است اما بالن یک جسم بدون اراده و اختیار است.

۲ ثروت زیاد مانند وزنه‌های بالن است که اگر این وزنه‌ها زیاد نباشند ممکن است بالن از جو خارج شود.

۳ من در اطرافیان خود هرکس را دیده‌ام که مال و ثروت زیادی دارد از نظر قدرت هم در اوج بود.

۴ مال و ثروت مانند قایق نجات برای کسی است که در جزیره‌ای دور افتاده، گم شده است.

۶ کدام گزینه درست است؟

الف) فردی با مطالعه‌ی چند کتاب از آثار یک نویسنده گفت، کتاب‌های وی ارزش مطالعه ندارد.

ب) پلیس راهنمایی و رانندگی با بررسی علل تصادفات اخیر علت همه‌ی تصادفات را سرعت غیرمجاز اعلام کرد.

ج) راه‌های کمک‌رسانی به اهالی جزیره در زلزله‌ی اخیر، همانند زلزله‌ی سال گذشته در کوهستان باید از طریق خشکی صورت بگیرد.

د) در گزارشی در مورد بررسی از پنجاه نفر از اهالی یک روستای سه هزار نفره گزارش شد که افراد روستا همه آبله کوبی شده‌اند.

۱ استقراء تعمیمی - تعمیم شتاب‌زده - تمثیل ناروا - استقراء تعمیمی

۲ استقراء تعمیمی - تعمیم شتاب‌زده - تمثیل ناروا - تعمیم شتاب‌زده

۳ تعمیم شتاب‌زده - تمثیل ناروا - تمثیل ناروا - استقراء تعمیمی

۴ تعمیم شتاب‌زده - استقراء تعمیمی - استقراء تعمیمی - استقراء تعمیمی

۷ در کدام گزینه از روش متفاوتی برای مقابله با مغالطه‌ی مطرح در آن استفاده شده است؟

۱ نخست‌وزیر گفت: من هیچ‌وقت با معاونم مشاجره نمی‌کنم، زیرا نباید با بازیکن خط حمله بحث کرد. (معاون نخست‌وزیر دارای

مشغله و مسئولیت‌های مختلف اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و ... برای اداره‌ی کشور است، اما بازیکن خط حمله فعالیت خاصی را دنبال می‌کند.)

۲ تعداد زیاد افراد خانواده مثل وزنه‌های سنگینی هستند که به دست و پا وصل شده‌اند، در نتیجه مانع پیشرفت شخص هستند.

(می‌توان گفت اعضای خانواده هم‌چون بالن هستند که هر چقدر تعدادشان بیشتر باشد، بیشتر اوج می‌گیری و وسعت دید هم بیشتر خواهد شد.)

۳ آژوان و آرام هر دو از دانشکده‌ی حقوق دانشگاه تهران فارغ‌التحصیل شده‌اند. آژوان سال گذشته در آزمون وکالت قبول شده

است، آرام هم امسال در آزمون وکالت قبول می‌شود. (گاهی دو نفر اگر چه دارای وجوه اشتراک زیادی هستند، اما دارای تفاوت‌های فردی زیادی نیز هستند که در سرنوشت و آینده‌ی آن‌ها بی‌تأثیر نیست.)

۴ هابز انگلیسی می‌گوید: انسان مانند گرگ است که برای تسلط و کنترل هر دوی آن‌ها نیاز به زور و قدرت است. (هابز غافل از

این است که انسان دارای عقل و خرد و اختیار است و می‌تواند سرنوشت خود را ترسیم کند ولی آیا گرگ این توانایی‌های انسان را دارد؟)

۸ از کدام استدلال به ترتیب در «علوم تجربی»، «روان‌شناسی» و «فلسفه» بیشتر استفاده می‌شود؟

۱ استنتاج بهترین تبیین - استقراء تعمیمی - قیاس

۲ استقراء تعمیمی - استقراء تمثیلی - قیاس

۳ قیاس - استقراء تعمیمی - استقراء تمثیلی

۴ استقراء تعمیمی - استقراء تمثیلی - استقراء تعمیمی

۹ در کدام یک، استدلال تمثیلی قوی ارائه شده است؟

- ۱ دوستم در همان دانشگاهی درس می‌خواند که پروفسور حسابی درس خوانده بود، پس دوستم پروفسور می‌شود.
- ۲ نمی‌دانم چرا معلمین از درس دختر من راضی نیستند، دختر من خیلی خوب و مهربان است.
- ۳ مارک و مدل تلویزیون شما با تلویزیون ما یکی است، پس امکانات یکسانی دارند.
- ۴ این دارو بر روی حیوانات اثر خوبی داشته، بر روی انسان هم اثری خوب دارد.

۱۰ چند مورد از موارد زیر نادرست نیستند؟

الف) در استدلال استقرایی مقدمات از نتیجه حمایت نسبی می‌کنند و مبنای حکم کردن فقط وجود مشابهت ظاهری و تعمیم دادن است.

ب) درباره استدلال تمثیلی از اصطلاح قوی و ضعیف استفاده می‌شود.

ج) در استقرای تعمیمی از نمونه‌های تصادفی استفاده می‌شود و در درس ریاضی و آمار کاربرد دارد.

د) در استقرای تعمیمی همانند یک کارآگاه عمل می‌کنیم و چند مورد جزئی را بررسی می‌کنیم و نتیجه آن را تعمیم می‌دهیم.

- ۱ ۱ ۲ ۲ ۳ ۳ ۴ ۴

۱۱ استدلال مطرح شده در کدام گزینه نسبت به سایر موارد قوی‌تر است؟

۱ هر منطق‌دانی را که دیده‌ام برای سخن خود دلیل آورده است، پس هر منطق‌دانی برای سخن خود دلیل می‌آورد.

۲ هر منطق‌دانی را که شناخته‌ام، در فلسفه تخصص نداشته است، پس منطق‌دانان تخصصی در فلسفه ندارند.

۳ نوشته‌های فیلسوفانی که خوانده‌ام درباره حکمت زندگی نبوده است، پس احتمال نوشتن فیلسوفان درباره حکمت زندگی کم است.

۴ تا به حال هر فیلسوفی را شناخته‌ام، انتزاعی فکر کرده است، پس هیچ فیلسوفی که انتزاعی فکر نکند، وجود نخواهد داشت.

۱۲ با توجه به کدام گزینه می‌توان استدلال «دوستم با شیوه‌ای خاص در کنکور قبول شد، پس من هم می‌توانم با همان شیوه در کنکور قبول شوم» را نقد نمود؟

۱ چنین نیست که همه شرکت‌کنندگان قبول شوند، پس ممکن است تو هم قبول نشوی.

۲ شیوه دوستت در قبولی کنکور خوب نبوده و نیست، پس سایر شیوه‌ها نیز خوب نیست.

۳ چنین نیست که شیوه‌های کنکور در هر سال یکسان باشد، پس شیوه تو هم متفاوت است.

۴ برخی از همان شیوه استفاده کردند، اما در کنکور قبول نشدند، پس تو هم شاید قبول نشوی.

۱۳ کدام گزینه، درباره‌ی اقسام استدلال استقرایی درست است؟

۱ تمثیل سرایت دادن حکم یک مورد جزئی به یک مورد جزئی دیگر است.

۲ مواجهه‌ی سلبی با حالت‌های اشتباه در استقرای تعمیمی اتفاق می‌افتد.

۳ اگر تمام شرایط استقرای تعمیمی رعایت شود، نتیجه‌ی آن قطعی می‌شود.

۴ دانشمندان با استقرای تعمیمی قوی، مبنایی برای علوم تجربی فراهم می‌کنند.

۱۴ در استدلال استقرایی کدام‌یک از موارد زیر وجود ندارد؟

- ۱ انتقال حکم از یک چیز به موردی دیگر براساس مشابهت
- ۲ نتیجه‌گیری کلی براساس مشاهده جزئیات و اصل تعمیم
- ۳ بررسی احتمالات و استنتاج براساس بهترین تبیین
- ۴ نتیجه‌گیری یقینی و ضروری براساس مقدمات

۱۵ در کدام استدلال تمثیلی، مغالطه وجود ندارد؟

- ۱ جریان الکتریسیته در یک سیم برق، مانند جریان آب درون یک لوله است، همان‌طور که اگر لوله‌ی آب عمودی باشد، فشار آب در طبقات پایین، بیش‌تر از طبقات بالاست؛ ولتاژ برق در سیم‌های عمودی هم در طبقات پایین بیش‌تر از طبقات بالاست.
- ۲ این دو برادر، دوقلو و مانند سببی هستند که از وسط به دو نیمه تقسیم شده‌اند؛ بنابراین نباید میان آن‌ها فرقی بگذارید و باید به هر دو نمره‌ی یکسان بدهید.
- ۳ منطق قدیم و ارسطویی، مانند کالای خوراکی‌ای است که تاریخ مصرف آن گذشته است؛ بنابراین دیگر قابل استفاده نیست و باید کنار گذاشته شود.
- ۴ در کره‌ی مریخ نیز مانند کره‌ی زمین آب و هوا وجود دارد؛ پس احتمال دارد که در کره‌ی مریخ نیز موجود زنده وجود داشته باشد.

۱۶ در کدام گزینه، مغالطه‌ی تعمیم شتاب‌زده به کار رفته است؟

- ۱ دو سوم دانش‌آموزان هر سه رشته‌ی تجربی، ریاضی و انسانی این مدرسه در کنکور ۱۴۰۰ موفق شدند، پس یک‌سوم دیگر هم موفق شده‌اند.
- ۲ با توجه به درخشش تیم کشتی آزاد در مسابقات جهانی امسال، در پنجاه سال آینده هم شاهد درخشش تیم کشتی آزاد در مسابقات جهانی خواهیم بود.
- ۳ شرایط جوی امسال دارای تفاوت زیادی با سال گذشته نیست، بنابراین انتظار نمی‌رود که شاهد ریزش زیاد باران و برف تا پایان سال باشیم.
- ۴ تفکر مربی رئال مادرید دقیقاً همان تفکر مربی آرسنال است، پس باید شاهد پیروزی پُر گل تیم رئال مادرید در مسابقه‌ی امشب مقابل پورتو باشیم.

۱۷ کدام گزینه درباره‌ی استدلال استقرای تعمیمی درست است؟

- ۱ از نظر قوت و ضعف در سطوح مختلفی هستند و نتیجه‌ی آن موجهه‌ی کلیه و یا سالبه‌ی کلیه است.
- ۲ این نوع از استدلال مبنایی برای علوم تجربی است و نتیجه‌ی احتمالی آن الزاماً موجهه‌ی کلیه است.
- ۳ اگر نسبت نمونه‌ها به جامعه‌ی آماری مناسب باشد، استدلال استقرای تعمیمی قوی شکل می‌گیرد.
- ۴ برای تعمیم نمونه‌های بررسی‌شده به جامعه‌ی آماری، در بیشتر موارد از تخمین استفاده می‌کنیم.

۱۸) استقرای تعمیمی موجود در کدام گزینه، قوی‌تر است؟

- ۱) تا امروز در این ساختمان نوساز، هیچ سوسکی مشاهده نشده است، پس محال است هیچ‌گاه در این‌جا سوسکی پیدا شود.
- ۲) طی نظرسنجی انجام‌شده از دانش‌آموزان پنجم ابتدایی، احتمالاً رئیس شورای دانش‌آموزی مدرسه، نازنین خواهد شد.
- ۳) طی قرن‌های اخیر، در کویر لوت کم‌ترین میزان بارش رخ داده است، احتمالاً از این پس نیز قرن‌ها، شاهد باران زیادی نباشیم.
- ۴) ادبیات و عربی در دفترچه‌ی عمومی آزمون سخت بودند، احتمالاً سایر دروس آزمون نیز سخت و غیرقابل پاسخگویی خواهند بود.

۱۹) عبارات به‌کار رفته در کدام گزینه درباره‌ی استقرای تعمیمی قوی صحیح نیست؟

- ۱) نمونه‌های آماری بیش‌تر از جامعه‌ی آماری باشد.
- ۲) در استقرای تعمیمی قوی، نتیجه‌ی استدلال، احتمالی است.
- ۳) باید طیف‌های مختلف جامعه‌ی آماری را در بر بگیرد.
- ۴) نمونه‌های آماری به صورت انتخابی نباشد.

۲۰) کدام گزینه درباره‌ی استنتاج بهترین تبیین نادرست است؟

- ۱) نوع مواجهه با این نوع استدلال، مواجهه‌ی سلبی با حالت‌های اشتباه است.
- ۲) با حذف تبیین‌های اشتباه، نتیجه‌ی استنتاج بهترین تبیین قطعی خواهد شد.
- ۳) این نوع استدلال در بررسی فرضیه‌های علمی کاربرد زیادی دارد.
- ۴) هدف آن، باقی مانده یک مقدمه‌ی جزئی از میان احتمالات است.

۲۱) کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) تمثیل در ادبیات فارسی همان آرایه‌ی تشبیه است.
- ۲) تمثیل در صنایع هوایی، ادبیات و روان‌شناسی کاربرد دارد.
- ۳) استقرای تمثیلی می‌تواند بسیار ضعیف یا بسیار قوی باشد.
- ۴) مقایسه‌ی کتاب و یخچال لزوماً استقرای تمثیلی ضعیفی می‌سازد.

۲۲) منظور از احتمالی بودن نتیجه‌ی استدلال‌های استقرایی چیست؟

- ۱) تنها در موارد معدود می‌توان رسیدن به نتیجه را قطعی دانست.
- ۲) نتیجه‌ی این استدلال‌ها گاهی درست و گاهی نادرست است.
- ۳) با داشتن مقدمات، درست بودن نتیجه تضمین نمی‌شود.
- ۴) با داشتن مقدمات، رسیدن به نتیجه تضمین نمی‌شود.

۲۳) «دارای نتیجه‌ی یقینی»، «مبنای اعتماد به علوم تجربی» و «مؤثر در آموزش»، به‌ترتیب ویژگی کدام نوع از استدلال است؟

- ۱) قیاس - استقرای تعمیمی قوی - قیاس
- ۲) قیاس - استقرای تعمیمی قوی - استقرای تمثیلی
- ۳) استنتاج بهترین تبیین - قیاس - استقرای تعمیمی
- ۴) استقرای تعمیمی - قیاس - استنتاج بهترین تبیین

۲۴ کدام مورد درباره‌ی استقرای تعمیمی، درست است؟

- ۱ با آوردن مثال نقض می‌توانیم استقرای تعمیمی را از کلیت خارج سازیم.
- ۲ در آن حکمی را برای چیزی از راه مشابهت آن با چیز دیگر به‌دست می‌آوریم.
- ۳ اگر شرایط استقرای تعمیمی قوی رعایت شود می‌تواند نتیجه‌ی یقینی داشته باشد.
- ۴ اگر شرایط استفاده از استقرای به‌درستی رعایت نشود، دچار مغالطه تعمیم شتابزده می‌شویم.

۲۵ نتیجه‌ی کدام استدلال، احتمال است؟

- ۱ هر فلزی که تا به حال دیده‌ایم بر اثر حرارت منبسط شده، پس همه‌ی فلزات بر اثر حرارت منبسط می‌شوند.
- ۲ اگر فلزی حرارت یابد، منبسط می‌شود. این فلز حرارت یافته، پس منبسط می‌شود.
- ۳ جیوه فلز است، هر فلزی رسانا است. پس جیوه رسانا است.
- ۴ این فلز یا جیوه است یا آهن. آهن است، پس جیوه نیست.

- ۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در علوم تجربی، دانشمندان تلاش می‌کنند با استفاده از استدلال‌های استقرایی قوی، مبنایی برای علوم تجربی فراهم آورند. در صورتی که شرایط استقرای تعمیمی قوی رعایت شود، نتیجه قوی‌تر می‌شود، ولی قطعی و یقینی نخواهد بود. اگر در شهری چند نفر را ملاحظه کنیم که ظاهری شبیه یکدیگر دارند و بعد حکم کلی کنیم، استقرای تعمیمی انجام داده‌ایم؛ نه تمثیلی.
- ۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. این ضرب‌المثل با استقرای تعمیمی هم‌خوانی دارد؛ زیرا وقتی می‌گوییم «مشت نمونه خروار است»، یعنی با بررسی موارد جزئی، حکم کلی داده می‌شود و حکم افراد و موارد جزئی به کل عمومیت داده می‌شود.
- ۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. استدلال تمثیلی، استدلالی است که در آن برای رسیدن به نتیجه از تمثیل، یعنی از شباهت دو امر استفاده می‌شود. از موارد کاربرد تمثیل یا تشبیه (نه استدلال تمثیلی) این است که در ادبیات و مراحل تمرینی خلبانان از آن استفاده می‌شود. از استدلال تمثیلی در علوم و آموزش هم استفاده می‌شود.
- ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پروین تجربیات محدود خود را به همه موارد و برای همه افراد تعمیم داده است. پس استقرای تعمیمی است.
- گزینه ۱: استنتاج بهترین تبیین است زیرا فقط احتمال بالایی داده است که علی رتبه می‌آورد، نه اینکه قبلاً رتبه آورده باشد و به آینده تعمیم داده شود.
- گزینه ۲: درست است که ابتدا مشاهدات قبلی خود را مطرح کرده است ولی نهایتاً با توجه به مدار حرکت زمین استنتاج کرده است که نوعی استدلال قیاسی است زیرا چگونگی مدار حرکت زمین کوتاه شدن روزها را به طور قطعی مشخص می‌کند.
- گزینه ۳: نتیجه انتخابات یک قیاس است زیرا همه آراء شمارش می‌شوند. جمله پایانی هم یک نتیجه‌گیری نیست بلکه یک اظهار نظر مجزا است.
- ۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در سه گزینه دیگر با استفاده از ارائه تمثیل مخالف و یا ذکر تفاوت‌های دو مورد که یکی انسان و دیگری بالن است می‌توان با تمثیل ذکر شده، مقابله کرد.
- ۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- عبارت الف: استقرای تعمیمی، از مشاهده چند مورد حکمی کلی به دست آورده شده است.
- عبارت ب: تعمیم شتاب‌زده است، چون نمونه‌ها نسبت به کل جامعه‌ی آماری متناسب نیستند.
- عبارت ج: تمثیل ناروا است، زیرا وجوه مشابهت زیاد نیست.
- عبارت د: تعمیم شتاب‌زده است، زیرا نمونه‌ها نسبت به کل جامعه‌ی آماری متناسب نیستند.
- ۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دو شیوه‌ی نقد استدلال استقرای تمثیلی عبارت است از:
- ۱- اشاره به تفاوت‌های دو امری که به هم تشبیه شده‌اند.
- ۲- آوردن استدلال استقرای تمثیلی مخالف با استدلال استقرای تمثیلی
- بنابراین در گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴) برای نقد استدلال استقرای تمثیلی مطرح‌شده در گزینه‌ها به تفاوت آن‌ها اشاره شده است، اما در گزینه‌ی (۲) از استدلال استقرای تمثیلی مخالف با استدلال استقرای تمثیلی مطرح‌شده، استفاده شده است.
- ۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در روان‌شناسی از استدلال تمثیلی استفاده می‌شود. دانشمندان علوم تجربی سعی می‌کنند با استفاده از استدلال‌های استقرایی (تعمیمی) قوی، مبنایی برای علوم تجربی فراهم کنند؛ و در فلسفه چون هدف رسیدن به حقیقت است، بیشتر قیاس (برهان) استفاده می‌شود.

- ۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. چون در این استدلال وجوه شباهت میان دو امر زیاد است، نتیجه آن قوی‌تر است، اما اگر وجوه شباهت کم و ضعیف باشد و یا صرفاً شباهت ظاهری وجود داشته باشد، آن استدلال تمثیلی ضعیف خواهد بود.
- ۱۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. موارد الف، ب و د نادرست هستند. بررسی موارد نادرست:
الف) در استدلال تمثیلی مقدمات از نتیجه حمایت نسبی می‌کنند و مبنای حکم کردن وجود مشابهت ظاهری یا تعمیم دادن و یا بررسی احتمالات مختلف می‌باشد.
ب) درباره استدلال استقرایی از اصلاح قوی و ضعیف استفاده می‌شود.
د) در استدلال استنتاج بهترین تبیین همانند یک کارگاه عمل می‌کنیم و احتمالات مختلف را بررسی نمود و با حذف تبیین‌های اشتباه به بهترین تبیین دست می‌یابیم.
- ۱۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر چهار گزینه اشاره به استدلال استقرایی دارند، همان طور که می‌دانیم، نتیجه استدلال استقرایی همواره احتمالی است. تنها گزینه‌ای که به این امر اشاره دارد، گزینه ۳ است.
- ۱۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. استدلالی که در سؤال آمده است، استدلالی تمثیلی و غلط است. برای نقد این استدلال می‌توان تمثیلی مخالف با آن آورد. برای نمونه بگوییم: برخی از کسانی که در کنکور شرکت کرده‌اند از همان شیوه استفاده کردند اما قبول نشدند.
- ۱۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دانشمندان علوم تجربی تلاش می‌کنند با استفاده از استدلال‌های استقرایی قوی، مبنایی برای علوم تجربی فراهم آورند.
بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) تمثیل و استقرای تمثیلی متفاوت‌اند. در استقرای تمثیلی سرایت حکم صورت می‌گیرد و در تمثیل صرفاً مانند کردن چیزی به چیز دیگر رخ می‌دهد.
۲) این عبارت مربوط به استنتاج بهترین تبیین است که فرضیه‌های اشتباه یکی‌یکی رد می‌شوند.
۳) نتیجه‌ی استقرای تعمیمی حتی در صورت رعایت تمام شرایط، احتمال است.
- ۱۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. انتقال حکم براساس تمثیل و مشابهت، وصول به نتیجه از طریق در کنار هم قرار دادن جزئیات و سپس تعمیم آن‌ها به تمامی موارد موجود و همچنین بررسی احتمالات مختلف و سپس ارائه بهترین تبیین از پدیده‌های گوناگون از جمله موارد استدلال استقرایی می‌باشند اما در استقرا نتیجه، ضروری و یقینی نیست.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: انتقال حکم از یک چیز به مورد دیگر براساس اصل تمثیل و مشابهت از جمله موارد استدلال استقرایی است.
گزینه ۲: بررسی چندین جزئی و سپس وصول به نتیجه کلی براساس اصل تعمیم بر همه جزئیات یکی از موارد استدلال استقرایی به حساب می‌آید.
گزینه ۳: استنتاج براساس بهترین تبیین با بررسی احتمالات مختلف به دست می‌آید و تبیین یک پدیده بر این مبنا از جمله موارد استدلال استقرایی است.
- ۱۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هر تمثیلی مغالطه نمی‌باشد، بلکه اگر به وجوه اختلاف دو امر توجه نشود و حکم یک مورد را به دیگری سرایت دهیم و حکمی قطعی نمائیم، دچار مغالطه‌ی تمثیل نارو می‌شویم.

۱۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نتیجه‌ی موفقیت یک سال به پنجاه سال آینده تعمیم داده شده است. در نتیجه تعداد نمونه‌های بررسی شده (یک سال) کافی نیست. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شرایط استقرای تعمیمی قوی در آن رعایت شده است و مغالطه محسوب نمی‌شود.

(۳) از استقرای تمثیلی استفاده شده است.

(۴) از استقرای تمثیلی استفاده شده است.

۱۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. استدلال استقرای تعمیمی با توجه به رعایت و یا عدم رعایت شرایط استقرای قوی، دارای نمونه‌های قوی و ضعیف است و در آن از موارد جزئی، نتیجه‌ی کلی (موجهی کلیه و یا سالبه‌ی کلیه) گرفته می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) استقرای تعمیمی قوی مبنایی برای علوم تجربی است، نه صرف استدلال استقرای تعمیمی و نتیجه‌ی احتمالی آن یا سالبه‌ی کلیه و یا موجهی کلیه است.

(۳) اگر نسبت نمونه‌ها به جامعه‌ی آماری مناسب باشد، الزاماً استدلال استقرای تعمیمی قوی شکل نمی‌گیرد، چون شاید سایر شرایط استقرای تعمیمی قوی رعایت نشده باشد.

(۴) برای تعمیم نمونه‌های بررسی شده به جامعه‌ی آماری همیشه از تخمین استفاده می‌کنیم نه در بیشتر موارد.

۱۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شرایط استقرای تعمیمی قوی:

۱- نمونه‌ها باید تصادفی باشد.

۲- نمونه‌ها باید متفاوت و بیانگر همه‌ی طیف‌های مختلف جامعه‌ی آماری ما باشد.

۳- تعداد نمونه‌ها نسبت به کل جامعه‌ی آماری، نسبت مناسبی داشته باشد.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) تعداد نمونه‌ها (روزهایی که از ساخت یک ساختمان نوساز گذشته است) به نسبت کل جامعه‌ی آماری (آینده به صورت مطلق) متناسب نیست.

(۲) نمونه‌ی آماری (دانش‌آموزان یک پایه) بیانگر همه‌ی طیف‌های جامعه‌ی آماری (کل مدرسه) نیست.

(۳) نمونه‌ی آماری (قرن‌های گذشته) به نسبت کل جامعه‌ی آماری (قرن‌های آینده) متناسب است.

(۴) تعداد نمونه‌ها (دو درس از آزمون) به نسبت کل جامعه‌ی آماری (همه‌ی درس‌های آزمون) متناسب نیست.

۱۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

از آن‌جا که در استدلال استقرایی مقدمات از نتیجه حمایت نسبی می‌کنند. نتیجه‌ی استدلال نمی‌تواند قطعی و یقینی باشد و همواره احتمالی است.

برای داشتن استنتاج استقرایی قوی، رعایت کردن برخی از نکات لازم است. من جمله همیشه تعداد نمونه‌های آماری باید نسبت به کل جامعه‌ی آماری تناسب داشته باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

رد گزینه (۱): با توجه به این‌که از کل یک جامعه‌ی آماری نمونه‌هایی از آن بررسی می‌شود، پس نمونه‌ی آماری مورد بررسی قاعدتاً نمی‌تواند بیش‌تر از کل جامعه‌ی آماری باشد.

رد گزینه‌های (۳ و ۴): هم‌چنین نمونه‌های یک جامعه‌ی آماری باید متفاوت بوده و طیف‌های مختلف جامعه‌ی آماری را دربر بگیرد نیز این‌که نمونه‌ها باید تصادفی باشند.

- ۲۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی احتمالات مختلف و دستیابی به بهترین تبیین با حذف تبیین‌های اشتباه (مانند یک کارآگاه که احتمالات مختلف را بررسی می‌کند) استنتاج بهترین تبیین است. باید توجه داشت که نتیجه‌ی استنتاج بهترین تبیین همواره احتمالی است.
- در این نوع استدلال، ما مقدمات جزئی را یکی یکی بررسی و حذف می‌کنیم تا در نهایت یک مقدمه‌ی جزئی باقی بماند که نتیجه‌ی ماست.
- نوع مواجهه‌ی ما با این نوع استدلال، مواجهه‌ی سلبی با حالت‌های اشتباه است، یعنی مواردی که اشتباه هستند را یکی یکی خط می‌زنیم.
- نکته: استنتاج بهترین تبیین در مسائل علمی جهت بررسی فرضیه‌های علمی استفاده می‌شود.
- ۲۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هر چه وجوه شباهت میان دو امر بیشتر باشد، استقرای تمثیلی قوی‌تری ساخته می‌شود اما ممکن است دو مفهوم وجه شباهت مشخصی نداشته باشند اما حکم موردنظر ما پیرامون وجه شباهت کوچکی میان آن دو باشد. مثلاً به جامد بودن کتاب و یخچال اشاره کنیم و سپس حکم کنیم که قابلیت شکل‌پذیری ندارند. در این صورت استقرای تمثیلی ما ضعیف نیست.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- تمثیل در ادبیات همان تشبیه است. آثار ادبی مانند کلیله و دمنه، مرزبان‌نامه و منطق‌الطیر سرشار از تمثیل هستند.
 - تمثیل در ادبیات، روان‌شناسی و صنایع هوایی (آموزش به خلبانان) کاربرد دارد.
 - استقرای تمثیلی دارای شدت و ضعف است و می‌تواند ضعیف یا قوی باشد.
- ۲۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. احتمالی بودن نتیجه به آن معناست که نتیجه براساس حدس و احتمال به دست می‌آید (هیچ‌گاه قطعی نیست) و با داشتن مقدمات الزاماً رسیدن به نتیجه قطعی نیست. (نه این که درست بودن یا غلط بودن آن مهم باشد).
- ۲۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نتیجه‌ی استدلال قیاسی، یقینی است. مبنای اعتماد به علوم تجربی، استقرای تعمیمی قوی است. در آموزش از استقرای تمثیلی خیلی استفاده می‌شود و مؤثر است.
- ۲۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. برای داشتن استقرای تعمیمی قوی باید شرایطی رعایت شود و اگر شرایط استفاده از استقرا به‌درستی رعایت نشود دچار مغالطه‌ی تعمیم شتاب‌زده می‌شویم.
- ۲۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. محتوای سه گزینه‌ی دیگر قیاس اقرانی یا استثنایی است که دارای نتیجه‌ی قطعی است ولی در این گزینه استقرای تعمیمی آمده است که نتیجه‌ی آن احتمالی است.